Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 3 (Orta düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 3 (örnek dağılım*)

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**SB.7.3.3** Osmanlı kültür ve medeniyet unsurlarına ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme	Resimler, o dönemdeki şehirlerin yapılarını, sokaklarını ve görünümünü gösteren birinci elden belgelerdir; tarihçiler bu sayede geçmişteki şehirleri inceleyebilir.	Görsel tarihî kaynak olduğunu belirtme **(8 p)** **Toplam: 8 p**
1b		Örnek: Matrakçı'nın bir minyatürünün görselini eklemek; bilgilerin kaynağını yazmak; dikkat çekici bir başlık koymak; minyatür sanatının ne olduğunu kısaca açıklamak.	Her uygun öneri 4 p **(8 p)** **Toplam: 8 p**
2a	**SB.7.4.1** Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerini özetleyebilme	Cumhuriyet, egemenliğin millete ait olduğu yönetim biçimidir. Millet egemenliğini seçtiği temsilciler aracılığıyla kullanır; bu nedenle iki madde birbirini tamamlar.	Cumhuriyeti egemenliğin millette olmasıyla ilişkilendirme **(8 p)** **Toplam: 8 p**
2b		Vatandaşlar seçimlerde oy kullanmalı, ülke sorunlarıyla ilgilenmeli ve yöneticilerini bilinçli olarak seçmelidir.	Uygun sorumluluk **(4 p)** Egemenlik ile ilişkilendirme **(4 p)** **Toplam: 8 p**
3a	**SB.7.4.1** Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerini özetleyebilme	Her vatandaş inancını özgürce yaşayabilir; devlet hiçbir inancı ayrıcalıklı tutmadığı için kimse inancı nedeniyle ayrımcılığa uğramaz.	Din ve vicdan özgürlüğü **(4 p)** Eşit mesafe/ayrımcılık yapılmaması **(4 p)** **Toplam: 8 p**
3b		Laik devlet yasalarını belirli bir dinin kurallarına göre değil, aklın, bilimin ve toplumun ihtiyaçlarının ışığında yapar; yasalar bütün vatandaşlar için aynıdır.	Yasaların akla ve ihtiyaçlara göre yapılması **(5 p)** Herkes için aynı olması **(4 p)** **Toplam: 9 p**
4a	**SB.7.4.2** Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin yönetim yapısını çözümleyebilme	Yasama: 1 ve 2 · Yürütme: 3 · Yargı: 4	Yasama **(3 p)** Yürütme **(3 p)** Yargı **(2 p)** **Toplam: 8 p**
4b		Kanunu yapan, uygulayan ve yargılayan farklı kurumlardır. Bu sayede hiçbir kurum kendi isteğine göre kural koyup aynı zamanda ceza veremez; güçler birbirini sınırlar ve vatandaş keyfî uygulamalara karşı korunur.	Farklı kurumların görevini belirtme **(4 p)** Keyfîliğin önlenmesiyle ilişkilendirme **(5 p)** **Toplam: 9 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
5a	**SB.7.4.3** Ülkemizdeki demokrasinin gelişimini, demokrasinin temel ilkeleri açısından yorumlayabilme	Seçmenin kime oy verdiği görülebildiği için baskı altında kalabilir, özgürce tercih yapamayabilir; gizli sayım da sonuçların güvenilirliğini azaltır.	Özgür tercih/baskı sorunu **(5 p)** Sayımın denetlenememesi **(3 p)** **Toplam: 8 p**
5b		Gizli oy ile seçmen özgürce karar vermiş, açık sayım ile sonuçlar herkesin denetimine açılmıştır. İktidarın seçimle değişmesi millî iradenin belirleyici olduğunu ve demokrasinin güçlendiğini gösterir.	Gizli oy–özgürlük ilişkisi **(3 p)** Açık sayım–denetlenebilirlik ilişkisi **(3 p)** İktidar değişimini millî iradeyle yorumlama **(3 p)** **Toplam: 9 p**
6a	**SB.7.4.4** Demokrasinin uygulama sürecinde karşılaşılan sorunları özetleyebilme	14 + 10 = 24 öğrenci, yani 30 öğrenciden 24'ü (4/5'ü) haberleri her zaman kontrol etmemektedir. Öğrencilerin çoğu yanlış bilginin yayılmasına farkında olmadan katkı sağlayabilir.	24/30 ya da 4/5'ü bulma **(4 p)** Yanlış bilginin yayılmasıyla yorumlama **(4 p)** **Toplam: 8 p**
6b		Vatandaşlar yanlış bilgiyle karar verirse seçimlerde gerçek tercihlerini yansıtamaz; toplumda güvensizlik ve kutuplaşma artar, sağlıklı tartışma ortamı bozulur.	Bilinçli karar verememe **(5 p)** Toplumsal güven/tartışma ortamına etkisi **(4 p)** **Toplam: 9 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir. *Bu sınav için Bakanlık konu-soru dağılım tablosu yayımlanmadığından, öğretim programındaki öğrenme çıktılarına göre örnek bir dağılım kullanılmıştır; okulunuzun zümre kararını esas alınız.